

Gemeente Steenwijkerland
t.a.v. het college van B&W
Postbus 162
8330 AD Steenwijk

Datum: 1 juni 2023
Kenmerknnummer: A 88533 – 2/ [REDACTED] G23.000526
Onderwerp: Gezondheidskundig advies mei 2023 IceBear Steenwijk

Geacht college van B&W,

In oktober 2022 heeft GGD IJsselland de gemeente Steenwijkerland geadviseerd over de overlast die omwonenden van IceBear door dit bedrijf ervaren (A 88533/[REDACTED]).

In februari 2023 zijn nieuwe metingen uitgevoerd. De gemeente Steenwijkerland heeft de GGD opnieuw gevraagd om de resultaten van deze metingen gezondheidskundig te beoordelen. In deze brief geven wij een toelichting op onze bevindingen en advies.

Gebruikte informatiebronnen:

- Omgevingsdienst Regio Arnhem, Emissiemetingen bij IceBear te Steenwijk d.d. 14 en 15 februari 2023. Projectcode EM-23-02, 16 mei 2023
- SGS Search, Indicatieve luchtmeting Steenwijk. Referentie P23002619, 24 februari 2023.
- Cauberg Huyghen, IceBear Steenwijk BV Akoestisch onderzoek Dolderweg 38, 40,42, en 21 alsmede Lange Baan 4/4a. Notitie 05402-53750-17, 11 mei 2023.
- RIVM, Handreiking Industrie en Gezondheid, een hulpmiddel voor de GGD. December 2022.
- Dijkema M Et al. GGD richtlijn medische milieukunde: Luchtkwaliteit en Gezondheid (2018) RIVM Rapportnummer 2018-0016.
- Fast T et al. GGD richtlijn medische milieukunde: Geur en gezondheid: Onderdeel veehouderij en geur in apart rapport (2015) RIVM rapportnummer 2015-016.
- Slob et al. GGD richtlijn medische milieukunde: omgevingsgeluid en gezondheid. (2019) RIVM Rapportnummer 2019-0177.

Advies oktober 2022

De GGD verwachtte in oktober 2022 op basis van de beschikbare meetgegevens dat, hoewel de uitstoot van stof en formaldehyde hoger was dan toegestaan, er geen onomkeerbare gezondheidsrisico's zijn voor de omwonenden van IceBear BV. Wel heeft de GGD geconstateerd

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

dat omwonenden en werknemers van omliggende bedrijven op dit terrein veel en vaak hinder ervaren van geur, stof en geluid. Dit kan aanleiding geven voor chronische stress en de daarbij behorende gezondheidsrisico's. Voor stof gaat het om reversibele klachten, zoals oogirritatie en ademhalingsproblemen. De GGD heeft geadviseerd maatregelen te nemen om de overlast te beëindigen en om meer aandacht te hebben voor de hinder en stress die mensen hierbij ervaren.

Gezondheidskundige duiding mei 2023

Voor de gezondheidskundige duiding van de overlast van IceBear toetst de GGD de situatie op leefniveau, de plek waar mensen worden blootgesteld. Daarbij maakt de GGD gebruik van gezondheidskundige advieswaarden van de WHO, RIVM en/of GGD richtlijnen medische milieukunde.

Voor een uitgebreide toelichting van de gezondheidseffecten van formaldehyde, stof, geur en geluid verwijs ik naar het eerder gegeven GGD-advies over IceBear van oktober 2022.

Metingen luchtkwaliteit februari 2023

Op 14 en 15 februari jl. zijn emissiemetingen uitgevoerd naar stof, formaldehyde en geur door de ODRA en immissiemetingen naar formaldehyde door SGS Search. Er is geconstateerd:

- Stof (inhaleerbaar): De emissiemetingen voor stof voor zowel het doekenfilter van droger sectie 1 als droger sectie 2 voldoen ruim aan de normen in het Activiteitenbesluit Milieubeheer. De GGD is tevreden over dit resultaat.
- Formaldehyde: Uit de resultaten van de emissiemetingen van formaldehyde blijkt dat de gecorrigeerde concentratie formaldehyde in het afgas van de droger sectie 1a, sectie 2a en de gaswasser niet voldoen aan de gestelde eis uit het Activiteitenbesluit.

Verspreidingsberekeningen naar aanleiding van deze meetresultaten laten zien dat de jaargemiddelde concentratie formaldehyde op leefniveau (erfgrens) lager blijft dan 2 µg/m³. Immissiemetingen laten zien dat op leefniveau geen formaldehyde boven de detectiegrens wordt waargenomen. De detectiegrens ligt tussen de 1,1 en 1,2 µg/m³. Dat is beneden de gezondheidskundige advieswaarde waarboven gezondheidsklachten optreden (50 µg/m³).

- Geur: De verspreidingsberekeningen laten zien dat de richtwaarde voor het 98-percentiel van een maximale geurbelasting op gevoelige bestemmingen van 0,5 OUE/m³ uit het Overijsselse geurbeleid fors wordt overschreden. De geurcontour ligt over grote delen van de binnenstad van Steenwijk en het naastgelegen dorp Tuk.

Geurhinder is een gezondheidseffect. Hinder heeft een effect op het welbevinden en woongenot. Mensen kunnen ondermeer stressgerelateerde gezondheidsklachten krijgen en het kan leiden tot hoofdpijn, misselijkheid en luchtwegklachten.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Geluid

In de afgelopen periode is in opdracht van IceBear door Cauberg Huyghen een akoestisch onderzoek uitgevoerd om de geluideffecten van de installatie inzichtelijk te maken, na aanbrengen van diverse geluidbeperkende maatregelen. Er zijn door de OD geen nieuwe geluidmetingen uitgevoerd in de omgeving.

- De GGD adviseert een maximale geluidbelasting op de gevel van gevoelige bestemmingen (waaronder woningen) van 50 dB(A) Lden en voor de nachtperiode van maximaal 40 dB(A) Lnight. In het akoestisch onderzoek van Cauberg Huyghen is onderzocht wat de gemodelleerde geluidbelasting op de omgeving is bij een normale bedrijfsvoering. Omgevingsdienst IJsselland beoordeelt momenteel nog deze modelberekeningen op inhoud. Daardoor is er door de GGD nog geen definitieve uitspraak te doen over de geluidbelasting van het bedrijf op de omgeving.
- Tijdens een bedrijfsbezoek door OD IJsselland en GGD IJsselland aan IceBear op 3 januari 2023 is toegelicht dat een groot deel van de geluidoverlast te verklaren is door incidenten in het proces. Wanneer het proces vastloopt en de lopende band leegloopt, waarop houtsnippers de fabriek binnen worden gebracht, gaat dit gepaard met veel lawaai. Dit is niet in het akoestisch onderzoek meegenomen.

Overige signalen

- Overlast grof stof (niet inhaleerbaar): Van omwonenden en werknemers op het industrieterrein heeft de GGD het signaal gekregen dat er nog regelmatig overlast wordt ervaren door grof stof. Uit navraag bij Omgevingsdienst IJsselland blijkt dat er geen onderzoek is gedaan naar de herkomst van de stofoverlast, maar dat niet kan worden uitgesloten dat het stof afkomstig is van IceBear. Grof (hout)stof kan niet diep worden ingeademd. Het kan oorzaak zijn van ademhalingsproblemen en oogirritatie. Oog- en luchtwegirritatie zijn klachten die in het algemeen al bij een relatief kortdurende hoge blootstelling kunnen optreden. Deze klachten zijn reversibel; ze verdwijnen weer wanneer de blootstelling stopt.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

GGD-advies

De GGD constateert dat de uitstoot van het bedrijf nog steeds niet voldoet aan de eisen die worden gesteld in het Activiteitenbesluit. Hoewel dit niet meteen leidt tot acute en onomkeerbare gezondheidsrisico's, vindt de GGD dit een onwenselijke situatie:

- Zeer zorgwekkende stoffen, zoals formaldehyde, moeten zoveel mogelijk vermeden worden in het leefmilieu.
- Grote delen van Steenwijk en Tuk worden blootgesteld aan geur van IceBear boven de richtwaarde van 0,5 OUE/m³. Dit toont aan dat veel mensen in de omgeving van IceBear (ernstige) geurhinder kunnen ondervinden van de activiteiten van IceBear. De GGD vindt dit onwenselijk. Geurhinder kan leiden tot verstoring van (gezond) gedrag en stressgerelateerde klachten zoals hoofdpijn, duizeligheid, misselijkheid en vermoeidheid.
- Het is nog onduidelijk in hoeverre er sprake is van overschrijding van gezondheidskundige advieswaarde voor geluid. Ook is er regelmatig overlast van piekgeluiden wanneer de transportband van de houtsnippers in storting loopt. Dit kan leiden tot ernstige geluidhinder en slaapverstoring.

Verder ervaren omwonenden overlast van grof stof, mogelijk afkomstig van IceBear. Dit kan leiden tot reversibele gezondheidsklachten aan de slijmvliezen van ogen en keel.

Ten behoeve van de gezondheid en kwaliteit van leven van omwonenden en de werknemers op het industrieterrein dringt GGD IJsselland bij de gemeente Steenwijkerland aan op handhaving bij IceBear:

- Hierbij zou de inzet moeten zijn dat op korte termijn de uitstoot van formaldehyde en geur minimaal voldoet aan de normen in het Activiteitenbesluit Milieubeheer.
- Ook vragen we in het handhavingstraject aandacht te hebben voor het feit dat het productieproces van IceBear niet zonder problemen verloopt, ook geconstateerd tijdens de metingen op 15 februari 2023. Hierbij vragen we voornamelijk aandacht voor de verstoringen die veel geluidoverlast voor de omgeving zorgen. De verwachting is dat vermindering van storting zorgen voor vermindering van piekgeluiden.
Ook kan een haperend productieproces zorgen voor een afnemend vertrouwen van de omgeving in de bedrijfsvoering van het bedrijf. Een gebrek aan vertrouwen verhoogt in de regel een toename aan ervaren hinder.
- Voor wat betreft geluid zou er op korte termijn meer helderheid moeten komen over de daadwerkelijke geluidbelasting. Indien modelberekeningen hier niet voldoende duidelijkheid over geven, dan adviseren we hier zelf de regie op te voeren.

De gezondheid en de gevoelde kwaliteit van leven van mensen wordt niet alleen bepaald door het voldoen aan aparte milieunormen. Het gaat om de optelsom van verhoogde uitstoot, ervaren hinder en de onzekerheid over de duur van de overlast en de effecten hiervan. De combinatie

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

hiervan kan leiden tot chronische stress, wat op zich een risicofactor voor verdere gezondheidsklachten kan zijn.

Dit gegeven vraagt van de gemeente Steenwijkerland een integrale blik op de inpassing van het bedrijf in haar omgeving. Naast voldoen aan de wet- en regelgeving, betekent het ook dat er zorg is voor proactieve en regelmatige communicatie met omwonenden over de ontwikkelingen rondom dit bedrijf en transparantie over incidenten, zorgen en klachten. IceBear heeft daar zelf een belangrijke verantwoordelijkheid in richting haar omgeving. In geval deze verantwoordelijkheid niet door het bedrijf genomen wordt, vragen wij van de gemeente deze rol op zich te nemen.

Wij hopen dat bovenstaand advies bijdraagt aan een betere balans tussen enerzijds ondernemen, en anderszijds een gezonde en veilige leefomgeving.

Met vriendelijke groet,

directeur Publieke Gezondheid

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle